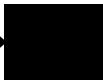

**Ανθρώπινα Δικαιώματα
&
Προγράμματα Σχολικών
Δραστηριοτήτων**

Μαλαματή Δίτσιου & Λένα Κρητικού

Οκτώβριος 2010

Πατήστε εδώ ➡

Τι είναι Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΑΔ);

- Τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν να οριστούν ως τα *βασικά κριτήρια χωρίς τα οποία οι άνθρωποι δεν μπορούν να ζήσουν με αξιοπρέπεια σαν ανθρώπινα όντα.*
- Η ανάπτυξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων έχει τις ρίζες της στην πάλη για ελευθερία και ισότητα σε όλο τον κόσμο. Οι βάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων – όπως ο σεβασμός για την ανθρώπινη ζωή και την ανθρώπινη αξιοπρέπεια – απαντώνται στις περισσότερες θρησκείες και φιλοσοφίες.
(Διεθνής Αμνηστία)

Ιστορική αναδρομή...

17^{ος}-18^{ος} αιώνας: Τα *φυσικά δικαιώματα του ανθρώπου* αποτέλεσαν θεμελιώδη πολιτική έννοια του κινήματος του **Διαφωτισμού**.

«όλοι οι άνθρωποι έχουν, μόνο και μόνο επειδή είναι άνθρωποι, ορισμένα δικαιώματα (ζωής, ιδιοκτησίας, ισότητας απέναντι στο νόμο, ελευθερίας σκέψης και έκφρασης) που δεν μπορεί να καταργήσει καμιά εξουσία»

Οι πολιτικές ιδέες του Διαφωτισμού απηχούνται στη Διακήρυξη Ανεξαρτησίας των ΗΠΑ (1776) και τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου της Γαλλικής Επανάστασης (1791) και αποτέλεσαν τα θεμέλια των σύγχρονων δημοκρατιών

1948: Τα κράτη μέλη του ΟΗΕ ψηφίζουν την ***Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου*** που αποτελεί την πιο ευρέως αποδεκτή καταγραφή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων παγκοσμίως

1989: Η Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών υιοθετεί ομόφωνα τη ***Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού***

Κατηγορίες ανθρωπίνων δικαιωμάτων

- ✓ **Αστικά και πολιτικά δικαιώματα** (δικαιώματα «πρώτης γενιάς»).
Προσανατολισμένα στην έννοια της **«ελευθερίας»**

Περιλαμβάνουν δικαιώματα: στη ζωή, την ελευθερία και την ασφάλεια του ατόμου, στην απαλλαγή από τα βασανιστήρια και τη δουλεία, στην ελευθερία της γνώμης, της έκφρασης, της σκέψης, της συνείδησης και της θρησκείας

- ✓ **Οικονομικά και κοινωνικά δικαιώματα** (δικαιώματα «δεύτερης γενιάς»).
Προσανατολισμένα στην έννοια της **«ασφάλειας»**

Περιλαμβάνουν δικαιώματα: στην εργασία, στην εκπαίδευση, σε ένα εύλογο βιοτικό επίπεδο, στην τροφή, στη στέγη και στην υγειονομική περίθαλψη.

- ✓ **Περιβαλλοντικά, πολιτισμικά και αναπτυξιακά δικαιώματα** (δικαιώματα «τρίτης γενιάς»). Περιλαμβάνουν δικαιώματα: για πολιτισμική, πολιτική και οικονομική ανάπτυξη και του να ζούμε σε ένα περιβάλλον το οποίο είναι καθαρό και προστατευμένο από καταστροφές

Όταν λέμε ότι κάθε άνθρωπος έχει ανθρώπινα δικαιώματα, εννοούμε παράλληλα πως **κάθε άνθρωπος αναλαμβάνει την ευθύνη να σέβεται τα ανθρώπινα δικαιώματα των άλλων.**

Ανθρώπινα δικαιώματα & Εκπαίδευση

Στην Οικουμενική Διακήρυξη των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου το 1948 διατυπώθηκε για πρώτη φορά η **αξία** της **παιδείας** και της **εκπαίδευσης** για την προώθηση ενός παγκόσμιου «πολιτισμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων».

Από τις αρχές της δεκαετίας του 90 αναπτύσσεται ένα διεθνές κίνημα για την προώθηση της «Παιδείας για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα».

Τα ανθρώπινα δικαιώματα προωθούνται σήμερα μέσω:

♥ της **Εκπαίδευσης για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα**

♥ άλλων διεθνών εκπαιδευτικών προγραμμάτων όπως:

η εκπαίδευση για την ανάπτυξη,

η εκπαίδευση για τον κόσμο,

η αντιρατσιστική εκπαίδευση

η περιβαλλοντική εκπαίδευση

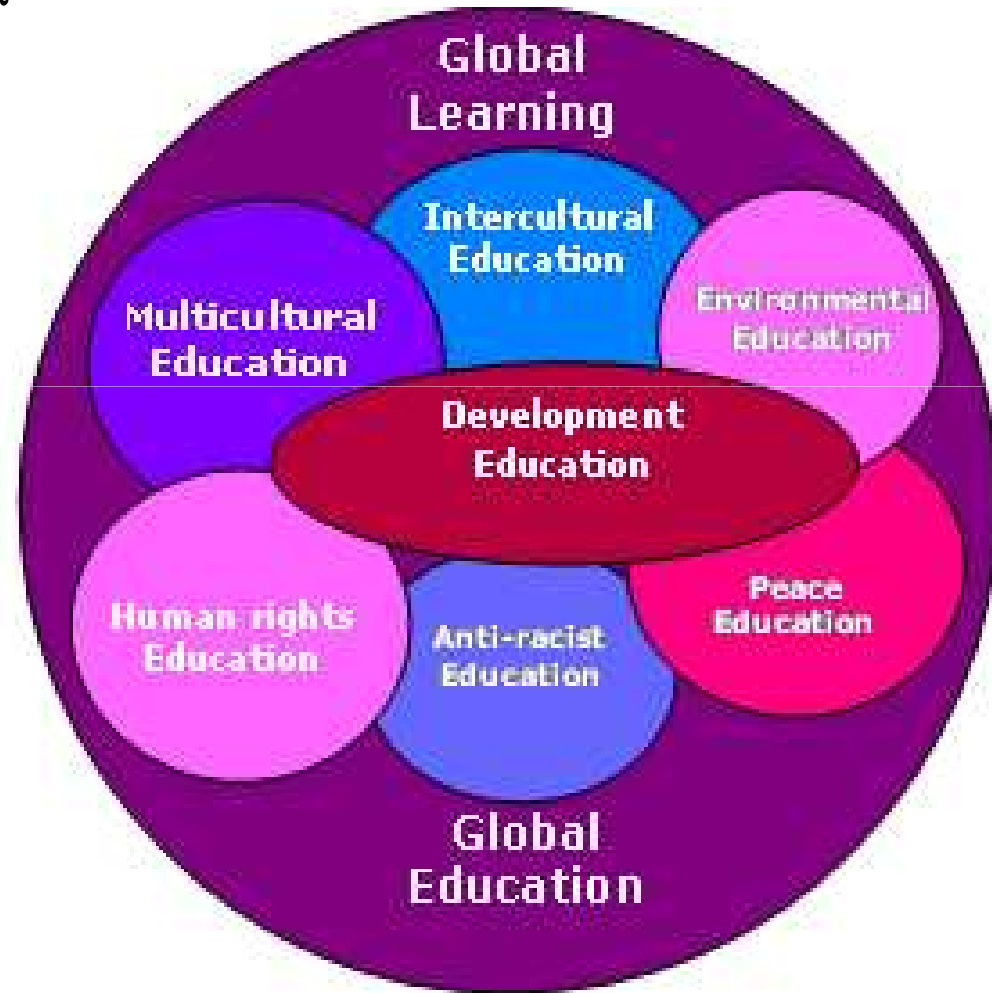
η εκπαίδευση για την αειφορία

η εκπαίδευση για την υγεία, κ.ά. που

-αναπτύσσονται στην προσπάθεια βελτίωσης της ποιότητας της
εκπαίδευσης αλλά και των συνθηκών ζωής για όλους και

-έχουν ως μία από τις μαθησιακές τους προτεραιότητες τα ΑΔ

Όλα αυτά τα προγράμματα
ασχολούνται με διαφορετικά αλλά
αλληλοεπικαλυπτόμενα
θέματα

και έχουν...

❁ Κοινή μεθοδολογία μάθησης:

συμμετοχική/βιωματική/διαδραστική

❁ Κοινούς στόχους:

να βοηθήσουν τα παιδιά και τους νέους ανθρώπους να αναπτύξουν τις απαραίτητες αξίες, στάσεις και αίσθηση ευθύνης για την προώθηση και την υπεράσπιση της δημοκρατίας και των ΑΔ από τη μια πλευρά, και ταυτόχρονα να τους καταστήσουν ικανούς να παίρνουν τις δικές τους συνειδητοποιημένες ηθικές αποφάσεις για τον κόσμο τους και τη θέση τους σε αυτόν.

Τα ανθρώπινα δικαιώματα προωθούνται ακόμη μέσω:

♥ παγκοσμίων πρωτοβουλιών όπως οι **Αναπτυξιακοί Στόχοι της Χιλιετίας** που ανταποκρίνονται στις κυριότερες αναπτυξιακές προκλήσεις του κόσμου και είναι:

1. Η μείωση της ακραίας φτώχειας και της πείνας
2. Η δυνατότητα πρόσβασης στο δημοτικό σχολείο για όλα τα παιδιά
3. Η προώθηση της ισότητας των φύλων και της χειραφέτησης των γυναικών
4. Η μείωση του ποσοστού θνησιμότητας των παιδιών
5. Η μείωση του ποσοστού της μητρικής θνησιμότητας
6. Η καταπολέμηση του ιού HIV/AIDS, της ελονοσίας και των άλλων σοβαρών ασθενειών
7. Η διασφάλιση της βιωσιμότητας του περιβάλλοντος
8. Η δημιουργία ενός δικτύου παγκόσμιας συνεργασίας για την ανάπτυξη.

♥ και μέσω των ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στο χώρο αυτό
(action aid, oxfam, διεθνής αμνηστία, γιατροί χωρίς σύνορα, wwf, greenpeace, mioecdse, κ.ά)

Πώς μπορούν τα ΑΔ να ενταχθούν στο σχολείο;

- Ως μάθημα (κοινωνική αγωγή κτλ)
- Ενταγμένα σε οποιοδήποτε μάθημα
(εφαρμογή μιας ή περισσότερων δραστηριοτήτων)
- Ως ανεξάρτητο διαθεματικό project
- Στο πλαίσιο των προγραμμάτων σχολικών δραστηριοτήτων, **όπου....**

τα ανθρώπινα δικαιώματα μπορούν

☯ να αποτελούν το θέμα ενός ολοκληρωμένου/αυτόνομου προγράμματος

- Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
- Αγωγής Υγείας
- Πολιτιστικών

☯ να ενσωματώνονται σε **κάθε** τέτοιο πρόγραμμα

δεδομένου ότι είναι πολύ σημαντικό τα παιδιά να μάθουν να λειτουργούν σε ομάδες, όπου όλοι σέβονται και αναγνωρίζουν δικαιώματα και υποχρεώσεις όλων των μελών των ομάδων

Προσέγγιση των ΑΔ...

«Δεν μπορείς να διδάξεις τα ανθρώπινα δικαιώματα με έναν τρόπο που εναντιώνεται στα ανθρώπινα δικαιώματα»

Τσέχος δάσκαλος

- Μάθηση και όχι διδασκαλία
- Η κατανόηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων επιτυγχάνεται καλύτερα με το να τα βιώνεις στην πράξη
- Βασικό τμήμα οφείλει να αποτελεί η διερεύνηση των σχέσεων στο σχολείο, γιατί δεν είναι δυνατόν αυτά που ισχύουν να αναιρούν αυτά που μαθαίνουμε
(σχέσεις μεταξύ μαθητών, μαθητών και καθηγητών, κανονισμός λειτουργίας και διοίκησης του σχολείου, συνεδριάσεις τάξεων κλπ)

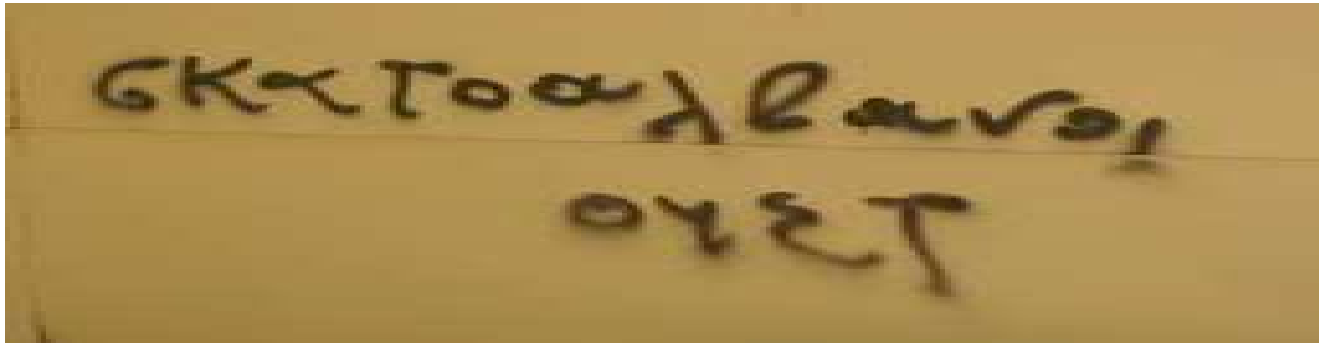
- Εάν δίνεται στους μαθητές η ευθύνη να συμμετέχουν στην θέσπιση των κανόνων και να αποφασίζουν τι πρέπει να γίνει όταν οι κανόνες αθετούνται, τότε θα είναι περισσότερο πιθανό να σέβονται αυτούς τους κανόνες (η δημιουργία του κανονισμού λειτουργίας για τα προγράμματα σχολικών δραστηριοτήτων αποτελεί πάγια τακτική)
- Ένας αυταρχικός εκπαιδευτικός μπορεί εύκολα να διαψεύδει με τη γλώσσα του σώματός του το προφορικό μήνυμα της ισότητας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΠΩΣ ΣΚΙΑΓΡΑΦΕΙΤΑΙ ΣΤΟΝ ΤΥΠΟ

© Επτά στους δέκα γονείς στην Ελλάδα «διδάσκουν»
δέρνοντας

(Ε 04-2009)

- © «Δεν ξέρω γιατί μας έγινε αυτό, να νοιώθουμε τόσο μεγάλη ντροπή. Να κρύβουμε την καταγωγή μας...Βέβαια αυτό δικαιολογείται , αλλά πώς μπορούσα και το έκανα;...Δεν ξέρω...για να μην με αποκλείσουν. Γιατί ένοιωθα ότι μας έβλεπαν σαν να έβλεπαν ένα ψόφιο σκύλο. Έτσι μας έβλεπαν οι περισσότεροι, όταν τους έλεγα ότι είμαι από την Αλβανία...τόσο πολύ μας απεχθάνονταν οι άνθρωποι» (Ε 04-2009)

- © Ένας 19χρονος φοιτητής (σε κωμόπολη της Β. Ελλάδας) έκανε βουτιά από την ταράτσα του σπιτιού του, επειδή δεν άντεξε την πίεση που του ασκούσε η οικογένειά του. Οι γονείς του απειλούσαν να τον στείλουν στο εξωτερικό για να κόψει τις «κακές παρέες», ενώ ο μεγάλος του αδελφός τον έκανε «μαύρο» στο ξύλο στέλνοντάς τον για μια βδομάδα στο νοσοκομείο. Είχαν μόλις μάθει ότι είναι ομοφυλόφιλος. (Κ 10-2009)

© Το 13% του μαθητικού πληθυσμού της χώρας μας ζει σε καθεστώς ημιπαρανομίας. 200.000 χιλιάδες παιδιά μεταναστών δεν έχουν δικαιώματα (ούτε καν πιστοποιητικό γέννησης), παρά μόνο υποχρεώσεις, που περιλαμβάνουν πληρωμές παραβόλων, άδειες παραμονής, αλλά και τον μόνιμο κίνδυνο να απελαθούν μόλις ενηλικιωθούν, θεωρούμενα μετανάστες. Και όμως, πολλά από αυτά ζουν στη χώρα μας από τότε που γεννήθηκαν.

(Ε 05-2008)

🎯 Εκφοβισμός και βία στο σχολείο

⊙ Τοξικά απόβλητα
(θάψιμο αποβλήτων
αναπτυγμένων
χωρών σε
τρίτοκοσμικές
χώρες)

⊙ Ινδία 2010: Κανείς δεν θα πληρώσει για το
«ατύχημα» στο εργοστάσιο της Union Carbide
στο Μποπάλ το 1984 που κόστισε τη ζωή 15.000
Ινδών (ΚΕ 06-2010)

ΜΠΑΜΠΑ
ΓΙΑΤΙ ΤΑ ΣΚΟΥΠΙΔΙΑ
ΤΑ ΠΑΝΕ
ΣΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟ
ΚΙ ΟΧΙ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΕΙΑ,
Ή ΣΤΗΝ ΚΗΦΙΣΙΑ;

ΤΟ'ΧΕΙ
ΒΑΡΕΣΕΙ
Ο ΗΛΙΟΣ!
ΔΟΣ'ΤΟΥ ΛΙΓΟ
ΝΕΡΟ!

⊙ Να ακυρωθεί η εκτέλεση με λιθοβολισμό, Ιρανής η οποία κατηγορείται για μοιχεία,

ζήτησε η οργάνωση υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων «Διεθνής Αμνηστία» από το Ιράν.

δίπλωμα οδήγησης...

IME FATIMA PREZIME AYISHA KHOMAINI DATUM I Mjesto rođenja 02.12.1972. KIRKUK, IRAK JMBG 0212972335009 PREBIVALIŠTE ZAGREB DUBRAVA 27 PU ZAGREBAČKA DOZVOLU IZDAO U POTPIS 07.12.1995. DAN 06.12.2035. VRIJEDI DO 0309123 BROJ POTPIS VOZACA <i>Fatima Ayisha Khomani</i>		KATEGORIJE VOZILA ZA KOJE VRIJEDI DOZVOLA: <table border="1"> <tr> <td>A</td> <td>Motocikl</td> <td>M</td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>Vozila, osim vozila kategorije A, čija najveća dopuštena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedala, ne računajući sjedalo za vozača.</td> <td>M.P.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">11.04.1991.</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>Vozila na motornu snagu koja ne prelazi 3.5</td> <td>M.P.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>Vozila za prijevoz osoba, koja, osim sjedala za vozača, imaju više od osam sjedala.</td> <td>M.P.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>Skupovi vozila čija vučna vozila spadaju u kategoriju B, C ili D, a priključna su vozila najveće dopuštene mase veće od 750 kg.</td> <td>M.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> </table>		A	Motocikl	M	datum polaganja			B	Vozila, osim vozila kategorije A, čija najveća dopuštena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedala, ne računajući sjedalo za vozača.	M.P.	11.04.1991.			datum polaganja			C	Vozila na motornu snagu koja ne prelazi 3.5	M.P.	datum polaganja			D	Vozila za prijevoz osoba, koja, osim sjedala za vozača, imaju više od osam sjedala.	M.P.	datum polaganja			E	Skupovi vozila čija vučna vozila spadaju u kategoriju B, C ili D, a priključna su vozila najveće dopuštene mase veće od 750 kg.	M.	datum polaganja			VRSTE VOZILA ZA KOJE VRIJEDI DOZVOLA: <table border="1"> <tr> <td>F</td> <td>Tramvaji</td> <td>L.P.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> <tr> <td>G</td> <td>Traktori</td> <td>M.P.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">11.04.1991.</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> <tr> <td>H</td> <td>Radni strojevi i mopedi</td> <td>M.P.</td> </tr> <tr> <td colspan="2">11.04.1991.</td> <td></td> </tr> <tr> <td colspan="2">datum polaganja</td> <td></td> </tr> </table> NAPOMENA:	F	Tramvaji	L.P.	datum polaganja			G	Traktori	M.P.	11.04.1991.			datum polaganja			H	Radni strojevi i mopedi	M.P.	11.04.1991.			datum polaganja		
A	Motocikl	M																																																											
datum polaganja																																																													
B	Vozila, osim vozila kategorije A, čija najveća dopuštena masa nije veća od 3.500 kg i koja nemaju više od osam sjedala, ne računajući sjedalo za vozača.	M.P.																																																											
11.04.1991.																																																													
datum polaganja																																																													
C	Vozila na motornu snagu koja ne prelazi 3.5	M.P.																																																											
datum polaganja																																																													
D	Vozila za prijevoz osoba, koja, osim sjedala za vozača, imaju više od osam sjedala.	M.P.																																																											
datum polaganja																																																													
E	Skupovi vozila čija vučna vozila spadaju u kategoriju B, C ili D, a priključna su vozila najveće dopuštene mase veće od 750 kg.	M.																																																											
datum polaganja																																																													
F	Tramvaji	L.P.																																																											
datum polaganja																																																													
G	Traktori	M.P.																																																											
11.04.1991.																																																													
datum polaganja																																																													
H	Radni strojevi i mopedi	M.P.																																																											
11.04.1991.																																																													
datum polaganja																																																													

© Απέλαση Ρομά από τη Γαλλία

(Ε 10-2010)

◎ sweat shops-
εργασιακός μεσαίωνας
σε πολλές χώρες του
τρίτου κόσμου

◎ πολλοί ανήλικοι στην
παραγωγή ενδυμάτων
για τις αναπτυγμένες
χώρες

⊙ Ανάπηροι χωρίς
δικαίωμα πρόσβασης
σε μέσα συγκοινωνίας,
εκπαιδευτικά ιδρύματα,
εστιατόρια...

φυλετικές διακρίσεις στις ΗΠΑ -
εύρισκαν εφαρμογή ακόμη και στο νερό...

Όταν γεννιέμαι, είμαι μαύρος
Όταν μεγαλώσω, είμαι μαύρος
Όταν κάθομαι στον ήλιο, είμαι μαύρος
Όταν φοβάμαι, είμαι μαύρος
Όταν αρρωσταίνω, είμαι μαύρος
Κι όταν πεθαίνω, είμαι μαύρος
Κι εσύ λευκέ άνθρωπε
Όταν γεννιέσαι, είσαι ροζ
Όταν μεγαλώνεις, γίνεσαι λευκός
Όταν κάθεται στον ήλιο, γίνεσαι κόκκινος
Όταν κρυώνεις, γίνεσαι μπλε
Όταν φοβάσαι, γίνεσαι κίτρινος
Όταν αρρωσταίνεις, γίνεσαι πράσινος
Κι όταν πεθαίνεις, γίνεσαι γκρι
Και λες εμένα έγχρωμο;

**ποίημα που έγραψε ένα παιδί από την Αφρική και προτάθηκε από τα
Ηνωμένα Έθνη ως το καλύτερο ποίημα του 2006**

Ο δρόμος για την κατοχύρωση των
ανθρώπινων δικαιωμάτων είναι μακρύς,
ας τον διαβούμε όλοι μαζί...

